

AÐALSKIPULAG ÁSAHREPPS 2020-2032

Skipulagslýsing – nýtt efnistökusvæði við Sigöldustöð

31.05.2024

UPPLÝSINGAR

SKJALALYKILL

109422-01-LYS-001-V01

HÖFUNDUR

Ingibjörg Björt Sól Sveinsdóttir

RÝNT

Anna Bragadóttir

EFNISYFIRLIT

1	INNGANGUR	4
1.1	Skipulagslýsing	4
2	FORSENDUR OG STAÐHÆTTIR	5
3	TENGLI VIÐ AÐRAR ÁÆTLANIR	5
3.1	Landsskipulagsstefna 2015-2026	5
3.2	Aðalskipulag Ásahrepps 2020-2032	5
3.3	Vatnaáætlun 2020-2027	6
3.4	Deiliskipulag Sigöldustöðvar	6
4	AÐALSKIPULAGSBREYTING	6
5	UMHVERFISMATSSKÝRSLA	6
5.1	Umhverfisþættir og áherslur	6
6	SKIPULAGSFERLI, KYNNING OG SAMRÁÐ	7
6.1	Umsagnaraðilar	7
6.2	Skipulagsferli	7

1 INNGANGUR

Sett er fram skipulagslýsing fyrir breytingu á Aðalskipulagi Ásahrepps 2020-2032. Með breytingunni verður sett inn nýtt efnistökusvæði við aðrennslisskurð Sigöldustöðvar (mynd 1). Efni hefur verið tekið af svæðinu við framkvæmdir tengdar virkjunum og vatnsmiðlun, en náman er ekki á skipulagi. Efni úr námunni verður einkum nýtt við framkvæmdir í tengslum við fyrirhugaða stækkun Sigöldustöðvar. Stærð efnistökusvæðis verður um 1 ha og heimilt verður að vinna allt að 49.000 m³ af efni.

MYND 1. Efnistökusvæðið er innan rauða hringsins. Mynd af map.is.

1.1 Skipulagslýsing

Skipulagslýsingin er sett fram í samræmi við 30. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 og unnin í samræmi við grein 4.2. í Skipulagsreglugerð nr. 90/2013, með síðari breytingum.

Með skipulagslýsingu er íbúum og öðrum hagsmunaaðilum gefinn kostur á að koma með ábendingar og athugasemdir sem snúa að stefnu aðalskipulagsbreytingarinnar.

2 FORSENDUR OG STAÐHÆTTIR

Sunnan við aðrennslisskurð Sigöldustöðvar hefur verið tekið efni í tengslum við framkvæmdir og viðhald við stöðina og veitumannvirki hennar. Umrætt svæði og nágrenni þess er meira og minna raskað vegna framkvæmda og þar eru ýmis mannvirki tengd Sigöldustöð. Efni úr námunni verður einkum nýtt við framkvæmdir í tengslum við fyrirhugaða stækkun Sigöldustöðvar. Aðkoma að námunni er um vegslóða sem liggur frá Sigöldustöð að stíflu Krókslóns.

Svæðið er ógróið og þar er að finna vistgerðirnar eyðimelavist og hélumosavist, sem hafa lágt til miðlungs verndargildi. Á svæðinu er ekki að finna náttúruyfyrirbæri sem njóta sérstakrar verndar.

Fornminjar voru skráðar í tengslum við fyrirhugaðar framkvæmdir við Sigöldustöð. Engar fornminjar var að finna á því svæði sem breytingin nær til. Ef fram koma áður óþekktar fornleifar á framkvæmda-tíma, sbr. 24. gr. laga um menningarminjar nr. 80/2012, verður þegar haft samband við Minjastofnun Íslands og framkvæmd stöðvud uns fengin er ákvörðun Minjastofnunar um hvort halda megi áfram og með hvaða skilmálum.

3 TENGL VÍÐ AÐRAR ÁÆTLANIR

3.1 Landsskipulagsstefna 2015-2026

Flokkun landbúnaðarlands, landslagsgreining og vistgerðarflokkun verði lögð til grundvallar skipulags-ákvörðunum. Leitast skal við að varðveita náttúru- og menningargæði sem hafa staðbundið, eða víðtækara, gildi út frá sögu, náttúrufari eða menningu. Jafnframt verði gætt að álagi á vatn og vatnsvernd. Breytt aðalskipulag er metið í samræmi við landsskipulagsstefnu.

3.2 Aðalskipulag Ásahrepps 2020-2032

Í aðalskipulagi er svæðið óbyggt svæði en verður breytt í efnistökusvæði. Stefna fyrir efnistökusvæði er eftirfarandi:

- Áhersla er lögð á nægt framboð efnistökusvæða og að þau séu í námunda við notkunarstað efnis.
- Vanda skal umgengni á vinnslutíma og tryggja sem best að ekki verði fok frá námum. Námur sem nýttar eru yfir lengra tímabil skal lokað eftir því sem kostur er, milli þess sem þær eru nýttar. Við frágang á námum skal aðlaga þær að umhverfinu.
- Við veitingu framkvæmdaleyfis verði sett skilyrði um skipulega nýtingu, góða umgengni og frágang að vinnslu lokinni.

Stefna í breyttu aðalskipulagi fellur að stefnu gildandi skipulags.

3.3 Vatnaáætlun 2020-2027

Við efnistökusvæðið er að finna eftirtalin vatnshlot skv. vatnavefsja:

- Tungnaá 3 (vatnshlotanr. 103-973-R), flokkað sem straumvatn.
- Tungnaárhraun (vatnshlotanr. 103-308-G), flokkað sem grunnvatn.
- Kerlingarfjöll-Hreppar (vatnshlotanr. 103-287-G), flokkað sem grunnvatn.
- Krókslón (vatnshlotanr. 103-2447-L), flokkað sem stöðuvatn.

Ekki er gert ráð fyrir að vatnshlot breytist eða að breytingar verði á vatnsgæðum, vatnsmagni, efna- eða eðliseiginleikum vatns og fyrirhuguð efnistaka því innan þeirra marka sem Vatnaáætlun 2022-2027 gerir ráð fyrir.

3.4 Deiliskipulag Sigöldustöðvar

Deiliskipulag fyrir Sigöldustöð var staðfest í B-deild Stjórnartíðinda í apríl 2024. Náman er að hluta til innan þess svæðis sem deiliskipulagið nær yfir. Gera þarf breytingu á deiliskipulagi þegar aðalskipulagsbreytingin hefur verið staðfest.

4 AÐALSKIPULAGSBREYTING

Gerð verður breyting á greinargerð og uppdrætti fyrir Holtamannafrétt. Sett verður inn nýtt efnistökusvæði með heimild fyrir allt að 49.000 m³ efnistöku á um 1 ha svæði.

5 UMHVERFISMATSSKÝRSLA

Líkleg áhrif af stefnu aðalskipulagsbreytingarinnar eru metin skv. lögum um umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021. Markmið laganna er sjálfbær þróun, heilnæmt umhverfi og umhverfisvernd sem vinna skal að með umhverfismati framkvæmda og áætlana sem eru líklegar til að hafa umtalsverð umhverfisáhrif.

5.1 Umhverfisþættir og áherslur

Í umhverfismatsskýrslu verða skoðuð áhrif stefnunnar á þá umhverfisþætti sem tilgreindir eru í töflu 1 og leitast við að svara matsspurningum.

TAFLA 1. Umhverfisþættir, matsspurningar og viðmið.

UMHVERFISÞÁTTUR	UMHVERFISVIÐMIÐ	MATSSPURNINGAR
Land og landslag <i>Landslag.</i> <i>Jarðmyndanir.</i> <i>Ásýnd og sjónræn áhrif.</i>	Aðalskipulag <ul style="list-style-type: none">• Leitast verði við að vernda víðerni og viðhalda lítt snortnu yfirbragði hálandisins. Sérstaklega verður hugað að þeim þáttum sem njóta sérstakrar verndar skv. lögum um náttúruvernd nr. 60/2013. Landsskipulagsstefna 2015-2026	Hefur stefnan áhrif á landslag? Hefur stefnan áhrif á jarðmyndanir? Hefur stefnan áhrif á ásýnd svæðis?

UMHVERFISÞÁTTUR	UMHVERFISVIÐMIÐ	MATSSPURNINGAR
	<ul style="list-style-type: none"> Áhersla er á verndun víðerna, landslagsheilda, mikilvægra vistgerða, gróðurlenda og menningarminja. 	
Vatnshlot <i>Ár, vötn og grunnvatn.</i>	Vatnaáætlun 2022-2027 <ul style="list-style-type: none"> Vernda vatn og vistkerfi þess, hindra frekari rýrnun vatnsgæða og bæta ástand vatnavistkerfa þar sem þess er þörf til að vatn njóti heildstæðrar verndar. Stuðla að sjálfbærri nýtingu vatns og langtímavernd vatnsauðlindarinnar. 	Hefur stefnan áhrif á vatnsgæði og vatnavistkerfi?
Gróður og dýr <i>Gróðurlendi og vistkerfi</i>	Landsskipulagsstefna 2015-2026. <ul style="list-style-type: none"> Áhersla á verndun víðerna, landslagsheilda, mikilvægra vistgerða, gróðurlenda og menningarminja. 	Hefur stefnan áhrif á gróður og vistkerfi?
Samfélag <i>Íbúar.</i> <i>Atvinnulíf.</i>	Aðalskipulag <ul style="list-style-type: none"> Áhersla er á nægt framboð efnistökusvæða og að þau séu í námunda við notkunarstað efnis. 	Hefur stefnan áhrif á íbúa? Hefur stefnan áhrif á atvinnulíf?

6 SKIPULAGSFERLI, KYNNING OG SAMRÁÐ

Með kynningu skipulagslýsingar er umsagnaraðilum, hagsmunaaðilum og almenningi gefinn kostur á að leggja fram sjónarmið og ábendingar sem að gagni gætu komið við mótun breytingarinnar.

Skipulagslýsingin verður kynnt með auglýsingu í blöðum/dreifiritum og í skipulagsgátt Skipulagsstofnunar. Athugasemdir skulu vera skriflegar og berast í skipulagsgátt fyrir auglýstan tímafrest.

6.1 Umsagnaraðilar

- Skipulagsstofnun
- Umhverfisstofnun
- Heilbrigðiseftirlit Suðurlands
- Minjastofnun Íslands
- Náttúrufræðistofnun Íslands

6.2 Skipulagsferli

